

1858-05-28

AFSENDER

Elisabeth Jerichau Baumann

MODTAGER

Jens Adolf Jerichau

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

London

Modtagersted:

København

Omtalte personer:

Dronning Victoria af Storbritannien og
Irland

John William Bottomley

George Dasent

Thomas Donaldson

Elizabeth Eastlake

Ernest Gambart

Carl Joachim Hambro

Line Jerichau

Caspere Pretzmann

Arkivplacering:

Det Kongelige Bibliotek

DOKUMENTINDHOLD

Elisabeth Jerichau Baumann venter på, at dronning Victoria kommer tilbage til London fra sit landsted, så hun kan få foretræde. Derudover er hun i gang med at male sit selvportræt til ægtemanden (Brandts), mens hun reflekterer over, hvilke malerier hun skal sende videre til udstilling i Frankfurt og hvilke hun skal efterlade i London til sit næste ophold.

TRANSSKRIFTION

den 28de Mai 1858.

Min højtelskede Adolf

Fuld af den største Glæde over og af den dybeste Taknemmelighed mod Gud for Din Kjærlighed mod mig, for den rige velsignelse som Han har skjænket mig deri som i vores elskelige Børn iler jeg med at sende Dig dette Brev. Du maae have modtaget mit lange Brev, som har krydset Dit. Jeg burde have sendt det tidligere, men da jeg so gjerne vilde have meddelt mig noget Resultat so trak jeg saa længe ud med at sende det bort.

Den 10 eller 11de reiser jeg herfra, og vilde helst have reist tidligere, men da Dronningen¹ lod mig vide at hun vil see mine Billeder saasart hun kommer fra Landet, saa maa jeg jo oppebie hendes Ankomst, hvilket vil skee midt i kommende Uge. De fleste af de Personer som jeg er

[2] adresseret til har alle skrevet mig til og lovet mig Deres Besøg i kommende Uge, saalænge maae jeg da vel vente? Hoslagt sender jeg Dig en Artikel² af Times som omtaler mine udstillede Arbeider. Huusandagten³ maatte alligevel udstilles uden at blive rentoileret ellers var det nuværende gunstige Tidspunkt til at kunde modtage Konstkritiker i Times ikke kunde have skeet forinden sidst i July sagte Konsthandleren⁴, ogsaa Dasent⁵ raadede til det samme men det fortrukne Lærrede seer daarlig nok ud.

Veed Du hvad jeg foretager mig fortiden? Jeg maler mit eget Portrait⁶ til Dig, og hvert Blik hver Tanke sysler med Dig. En Herre der viser mig en Deel Artighed sagte til mig. Det er mærkelig hvor De alletider og ved alle Leiligheder tænker paa deres Mand og paa at glæde ham

[3] og saaledes er det jo i Sandhed. Og det er mit Hjertes Lyksalighed, og Alt Andet, det være sig nok saa Lökkende og Fristende er kun Forfængelighed, og svinder som Dugdraaberne for Solen naar jeg tænker paa Dig min Elskede! — Og derfor skal vi ei heller forundre os min egen Adolf naar Lykken den verdslige forfængelige Lykke ej føjer os alt for meget, thi sjældnen gaer dette og det skjulte Lykke som vi ejer Haand i

Haand. Gud skee loved at Du saa ganske rolig seer det i møde at jeg kommer med uforrettet Sag, thi det antager jeg bliver det sandsynligste Reiseresultat jeg stoler heller ikke for meget paa Fremtiden, skjøndt det heller ikke kan nægtes, at Tilladelsen

[4] at kunde udstille hos Gambart (det franske Galleri hvor nu mine Billeder ere udstillede er noget værd). Jeg maler i næste Uge Dasents lille Datter, og efterlader mig derved en kjær Erindring hos disse træfflige nobeltsindede Mennesker, som ogsaa i Fremtiden vil kunde blive vigtig for mig. Dasent, Donaldsen⁷ og hans Familie og Hambro⁸ og Lady Eastlake⁹ har jeg meget at takke og holder meget af dem. Dog bliver dette vist nok den sidste Reise til London, skjøndt jeg oftere vil udstille mindre Billeder her, uden at være tilstede.

Synes Du det rigtig, jeg vilde ønske Du lod det gjøre, so lad Times - Artikelen med Henhold til mig indrykke i Berlingske ogsaa Daily News¹⁰ og 3 andre Blade har meget hæderlig udtalt sig om mine Billeder. Mine øvrige Billeder vedkommende, saa tænker jeg paa naar jeg ikke sælger Noget som er at forudsee at sende den

[5] fattige Moder med Børnene¹¹ og Italienerinden¹² til den Frankfurter permanente Udstilling. Jeg tænker at Hambro's Valg vil sandsynlig falde paa Islænderinden¹³. Drengen med Faarene¹⁴ vil jeg bede Bottomley¹⁵ at opbevare til næste Foraar, og saa bliver Billedet udstillet hos Gambart i 1859, og det italienske Barn med Lammet¹⁶ har jeg saa smaat tænkt paa at forære til Profs Donaldsen, hvad synes Du derom? Han er saa indtaget i dette Billede (men er ingen riig Mand, som kan kjøbe det). Var det ikke en smuk Maade at komme af med det stakkels Billede som er Askepot allevegne ellers? —

Denne Donaldsen har været so overmaade forekommende og tjenstvillig mod mig frem for Nogen anden her at jeg gjerne vilde skaffe ham en Glæde derved naar Du tillader det min Adolf.

[6] Det er kun en Time siden jeg fik Brevet fra Dig (fra Pintsemandag) og iler med at sende dette afsted for ej at lade Dig vente min Elskede! Guds riige Velsignelse være over Dig. Hans Fred hans Kjærlighed være Dig alletider nær. Han beskjerme vores elskede kjære søde Smaaabørn. Jeg skriver ikke idag til dem for ei at sinke Brevet, thi det maae nu af sted. Jeg sender kun til hver en lille Blomst som et Kjærtegn fra deres trofaste Moder. Lev vel min kjæreste Ven i Verden!

Din trofaste hengivne Dig elskende Hustru

Elisabeth Jerichau

Den 28de Mai 1858

Mange mange Hilsner til min kjære Line¹⁷, har Du nogen Commisioner at give mig til Dig eller Børn eller Frøken Preetzman¹⁸ som jeg beder [dig] hilse og takke for Brevet.

¹ Dronning Victoria

² Den 27. maj 1858 optrådte en kort omtale i The Times af udstillingen i The French Gallery, skrevet af G.W. Dasent: "[...] M. Gambart has received [...] no fewer than five pictures of Scandinavian life by Madame Jerichau, the accomplished wife of the eminent Danish sculptor [...]"

³ I 1858 medbragte kunstneren to versioner af det populære motiv Husandagt. Hun udstillede en stor version på Royal Academy og en mindre version hos The French Gallery. Sidstnævnte var blevet beskadiget i København inden turen til London.

⁴ Ernest Gambart

⁵ George Dasent

⁶ Under opholdet malede Jerichau Baumann maleriet Selvportræt, 1858 (Brandts), der i en dansk sammenhæng er den første kendte skildring af en kvindelig kunstner ved sit staffeli.

⁷ Thomas L. Donaldson

⁸ Carl Joachim Hambro

⁹ Elizabeth Eastlake

¹⁰ Der optrådte en lang, og meget rosende omtale, i London Daily News den 28. maj 1858 af Jerichau Baumanns udstillede værker i The French Gallery.

¹¹ Der er sandsynligvis tale om En fattige moder med sine børn, udstillet på Charlottenborg i 1851.

¹² Det har ikke været muligt at identificere, hvilken Italienerinde, der er tale om. Kunstneren malede adskillige italienske genrebilleder med unge piger og kvinder livet igennem, og de tidligste daterer sig til 1845-46, hvor hun havde sit første længerevarende ophold i Italien.

¹³ Jerichau Baumann malede adskillige folkelivsbilleder af islandske kvinder i nationaldragt, som var tilpasset periodens dyrkelse af skandinaviske emner. I 1851 udstillede hun den første version på Charlottenborg og flere fulgte efter. Det var netop et maleri af en islandsk kvinde, som blev dronning Victorias eneste egenhændige erhvervelse af kunstneren i 1852. Billedet fik siden titlen The Norwegian Widow (The Royal Collection, Osborne House).

¹⁴ Maleriet blev ikke dog udstillet hos Ernest Gambart, men vist på Royal Academy i 1859 som nr. 526: Danish Shepherd with dog and sheep.

¹⁵ William Bottomley

¹⁶ Der er sandsynligvis tale om maleriet Lille italiensk pige med lam på en trappesten, udateret, registreret hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner. Maleriet omtales også i det følgende brev som Ciociarebarnet.

¹⁷ Line Jerichau

¹⁸ Caspare Pretzmann

Det er kun en Time siden jeg fik
Brevet fra Dig fra Pindemandsvej
og blev med det sendt dette afsted
for ej at lade Dig vente uden
Elskede! Guds rige Belsigelse
være over Dig. Hans Fred være
Kjærlighed være Dig altid
vort. Han beskyrme vores
elskede kjære søde Søskendebørn.
Jeg skrev ikke idag til Dem
for vi at sende Brevet, thi
Det maale en aften. Jeg sender
kun til hver en lille Blomst
som et Hjærtegn fra vores trofast
Moder. Lev vel min kjæreste
Jen i Verden! Din trofast kjære
Din elskende Moder
den 28de Decbr. Elizabeth Jensen
x 1858.

Mange mange Helener bl. v. v.
Hjære Line, har Du nogle Commissioner
at give mig til Dig eller Bror eller
Foster. Brevet er jo det vilde x

af
Brevet

fattig Moder med Børnene og
Helenaerinden til den Frankforter
permanente Udstilling. Jeg tænkte
at Hambro's Væg og endelig
fulde pan Islandsvinden. Døds
med Fuarne vil jeg bede Bøttchen
at opbevare til næste Foraar og
som bliver Billedet indtil det blev
Gambart i 1850 og det italienske
Børn med Samet har jeg en
smaat sølt par at forvare til
Donaldson, hvad siger Du derom?
Han er saa indtaget i dette Billede
Jeg er ingen rigtig Mand, som ^{kan} købe
Var det ikke en smule Naade at
komme af med det stakkels Billede som
et Askoput eller en eller? —
Dine Donaldson har været en
overmaade forekomende og hjert-
siblig ved mig frem for Noget
anden her og jeg gjerne vilde
skaffe ham en Glade Døds
som Du tilhader det med Adolf.

er dog først til hos alle skrevet
mig til og lovet mig dens Præst;
komme sig, saelange mere jeg
Du vel venter? Høllent ender jeg
Dy er borte af Tines som omsteden
mine Adskillede. Arbejdet. Hævede
saatte skjelvet adskille uden at
hine ventenlovet, eller var det
særsænde gæstige Følgeret vil
et haand, medtage forblitkes i
Tines ikke kunde have sket forinden
adst i Tøjs nye Handlaandere.
jens Dødsent vadede til det samme
men det fortrakke Løvede een
Nærlig nok ad.

Vil Du lovd jeg frøtger mig forst
Jeg males mid eget Portret til
Dy og lovet til hos Tines gæst
med Dy. En Hævede Du venter mig
en Dødsent vadede til det samme
Dette er mærkeligt omsteden. De allest des
j ved alle Løvede tænkes
for Dens haand og per et gløbe kam.

og tænder er det jo i Sæthed.
Du det er mit Høllent Løvede,
Jeg det Løvede, det venter og vol
sæsløkkende og Frøtger er
kan Frøtger Løvede, og en Døds
som Dødsent vadede for alle
særsænde jeg tænkes per Dy min
Løvede! - Og derfor skal vi
vi heller forandret er min
jens Løvede særsænde Løvede Du venter
forfrøtger Løvede og frøtger er alle
for mig, til venter gæst det
og det skjelvet Løvede er en jens
Løvede: Hævede. Du skal loved
at Du særsænde vol og særsænde
inde at jeg kommer med
forfrøtger Dy, til det venter jeg
bliver særsænde Løvede Løvede
jeg stoler heller ikke, for mig er
per Frøtger, skjelvet det heller
ikke en venter, at Frøtger

et kunde betale hos Gambart,
jette danske Gælder hvor man
Billeder og udstillede og meget vandt
Jeg mæler i mine nye Kunstværker
Datter og efterlader mig desuden en
hvor Gædding hos Døge træfflige
uopbeholdende Menneker som ogsaa
i Fremtiden vil kunde blive nyttig for
mig. Desuden Donaldson og hans
Familie og Hambro og Saly Carstén
har jeg meget et hæder og holder meget
af dem. De bliver ofte vist nok den
vordste Reiser til London, og det jeg
offene vil udstille mindre Billeder
her, uden at være tilstede.
Synes Du det rigtig, jeg vilde ønske
Du lod det gøres, så det Pincus
Astrikales med den hold til mig i de
i Bestillingerne og der Justis. Hvis jeg
Blade har meget hæderly udstelt mig
om mine Billeder. Mine sønner
Billeder vedkomme, men forresten jeg
ser naar jeg ikke vilde udstille
som et af forresten, at sende den

Den 28de Juni 1858.
Min kjærligste Brev.
Jeg af den høitilbeholdte Brev
af den kjærlige Taknemmelighed for
Den Høflighed med mig, for den
rige Uopbeholdelse som Du har
skænket mig deri som i vores elskede
Brev eller jeg med at sende alle
Vorte Brev. Du maae have
mødtaget mit lange Brev, som har
kjædet Dit. Jeg kunde have sendt
det tidligere men da jeg so gjerne
ville have meddelt mig noget
Resultat so traub jeg saa længe ud
med at sende det bort.
Den 10 eller 11de reiser jeg bestemt
og vilde helst have reist tidligere,
men for Drøvelingen God mig vide at
har vil se mine Billeder nærmest tænke
komme fra Landet, saa man jeg
jo offentlig kunde se dem, hvilket
vil ske med i komende Tegn.
De fleste af de Personer som jeg